

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LIII. Ч. 4. НЬЮ-ЙОРК І ДЖЕРЗІ СІТІ, п'ятниця, 5-го січня 1945.

№ 4. NEW YORK and JERSEY CITY, Friday, January 5, 1945.

VOL. LIII.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ П'ЯТЬ ЦЕНТІВ ЗА ГРАНИЦЕЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ

Тел. „Свободи”: BERgen 4-9237. — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016 4-0807

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA FIVE CENTS ELSEWHERE

ПОКЛИКАЮТЬ 18-25-ЛІТНИХ ПОБОРОВИХ З ФАРМІВ

ВАШИНГТОН. — Шойно перед двома днями Директор Мобілізації Джеймс Ф. Бірнес згадав про потребу покликання поборових у віці 18—25 літ з класу 4-F або до праці при військових матеріалах або до війни негайно потім Директор Поборової Служби генерал майор Луїс Б. Герші видав телеграфічний наказ до стейтових директорів Поборової Служби, щоб вони перекласифікували усіх поборових у класі 4F, щоб їх покликали до армії. Ця класа обіймає таких поборових, що в засаді надаються на воєні, але їм дозволено відложити службу тому, що вони працюють або на фармах, або у фабриках військових матеріалів.

Зарядження ген. Герші та план Бірнеса доповнюють себе взаємно. Але це вказує теж на правдивість тверджень команди армії й фльоти, що американські боеві сили потребують свіжого людського матеріалу.

ПОСТІЙНА СЛІДЧА КОМІСІЯ В КОНГРЕСІ.

ВАШИНГТОН. — Великою несподіванкою для адміністрації було прийняття внеску конгресмена Джона Е. Ренкіна в палаті репрезентантів, щоб ця палата втримала постійно комітет для розслідування неамериканських затій в Злучених Державах. Цим займався давніше так званий комітет Дайеса, а тепер палата продовжила діяльність цього комітету 207 голосами проти 181. У голосуванні за внесок Ренкіна взяло участь 70 демократичних членів палати разом із 137 республіканцями.

Шойно по голосуванні над цєю справою приступлено до вибору передсідника палати. Вибрано поновно 224 голосами попереднього передсідника Семма Рейберна. Його противник конгресмен Джозеф В. Маргін дістав 168 голосів.

ВОЛЕЇ НА СТАНОВИЩЕ СЕКРЕТАРЯ ТОРГІВЛІ.

ВАШИНГТОН. — Віцепрезидент Генрі Волес, якого урядування кінчиться 20. січня 1945. р. висловив своє бажання в листі до президента обняти становище секретаря торгівлі, коли таке становище буде вільне. Президент ще не мав нагоди відповісти на лист.

ПОНАД 96,000 ЛІТАКІВ МИНУЛОГО РОКУ.

ВАШИНГТОН. — У звіті передсідника Ради Військової Продукції Дж. А. Круга виявлено, що в минулому році американські фабрики виробили 96,369 літаків всього роду загальної ваги 1,112,000 фунтів. Хоч в половині минулого року заповідженню, що вироб літаків обмежують, то все-таки їх число було вище в 1944. р. ніж у 1943. Початкові плани виробу літаків для війни передбачували виготовлення 109,000 літаків в 1944. р.

КРАЄВИЙ ПЛАН СТВОРЕННЯ ОСЕРЕДКІВ ЗДОРОВ'Я.

ВАШИНГТОН. — Підкомісія здоров'я вчасі війни під проводом Пепера вийшла з планом створити по цілому краю постійні осередки здоров'я для запобігання недугам та для їх лікування. На підставі цього плану має бути створена ціла система прилюдного здоров'я від перших днів аж до кінця життя людини. Мають бути створені місцеві осередки, окружні й стейтові для рівномірної дбайливості про здоров'я громадян навіть у найбільш занедбаних околицях. Оплата за медичну обслугу, головню за операції, малаб бути поміркована із угляденням засобів людини.

НАГРОМАДЖУЮТЬ РОБІТНИКІВ ЯК СКАРБИ.

ВАШИНГТОН. — Краєвий законодавчий представник Американської Федерації Праці Луїс Дж. Гайнс оприлюднив свої помічання, що багато підприємців нагромаджує робітників так, як тримають запасових вояків, щоб забезпечитися перед нестачею. Американська Федерація Праці перевела ці досліди тому, що військовий департамент домагається безупину більше рекрутів, а знову військові підприємства твердять, що вони не мають доволі робітників. Підприємці, на домагання влади, за статистикою за потребування, подають не раз удвоє більше папобування, ніж воно наділі кінцеве і в той спосіб втворюють перекопання про великий брак робітників.

ХОЧУТЬ ЗРІВНАТИ ПЛАТНЮ МОРЯКІВ У ЦІЛОМУ СВІТІ.

ВАШИНГТОН. — Американські члени морської комісії Міжнародної Робітничої Організації вибираються на конференцію до Лондону, щоб там обговорити міжнародний моряцький чартер з признанням мінімальної платні моряків у світовій торговельній фльоті.

РІЗДВО

1945

MADONNA AND CHILD, By Carlo Crivelli

Courtesy of the Metropolitan Museum of Art

Для спинення ограблювання американської армії

ВАШИНГТОН. — Ограблення припасів американської армії у Франції стало так дошкульне, що для спинення цих злодієв виїздить туди генерал Джозеф Ділон в характері заступника генерального маршала. Ограблення почалося через потайні порозуміння з шоферами та іншими робітниками при доставі харчів, одіж і інших матеріалів для щоденних потреб поки не створився правильний американський рекіт. Шофери діставали і по \$30,000 „на видачки”, щоб не бачити, як намовлені злодії викрадали матеріали з троків. Прості вояки виснажили не раз великі грошові суми до своїх домі в Америці і це навело на слід рекіту. Влада приарештувала цілу шапку і відповідно покарала. Агенти Федерального Бюра Інвестицій слідять тепер за всіма посилками вояків, висланими до родин, щоб перевірити, чи це справжні ошадності, чи може який недозволений „заробіток”.

Італійці гинуть з холоду

РИМ. — У тих округах Італії, що визволені з німецької й фашистської окупації, панує така нестача теплих зимових покривал, що тисячам людей грозить смерть від холоду. Заяву про це подав граф Заноті-Біанко, президент Італійського Червоного Хреста.

Американські влади стараються по своїх силах зарадити нестачі. В самі округи гір Абрुців вислано 40,000 ковдер. На чорній біржі ковдри продають по 150 до 200 доларів.

МАСОВІ ВБИВСТВА ЖИДІВ У КАВНАСІ

КАІРО. — Полковник Пуяд, командант французької летунської ескадри, що воювала в Росії, заявив, що перед своїм відступом з Литви німці смасакрували в „геті” литовського міста Кавнасу 10,000 жидів. Він не вірив донесенням, поки самий не побачив гори трупів мужиків, жінок і дітей, що залягали вулиці й пивничі домі. Тільки один жид скрився перед масакрою.

АРЦІШЕСКІ ХОЧЕ АТЛАНТИЙСЬКОГО ЧАРТЕРУ ДЛЯ ПОЛЬЩІ

ЛОНДОН. — Томаш Арцішевський, прем'єр польського уряду на вигнанні, заявив у розмові з кореспондентом „Нью Йорк Таймсу”, що польський уряд на вигнанні головню побоюється, щоб три головні керманічі потуг не перемінили Польщі на васальну державу. Він казав, що згода між Польщею й Росією зайва, поки не буде гарантована справжня незалежність польської держави. Він заявив, що його уряд певно не буде робити коаліції з люблінським комітетом, але радо зробив би її з Миколайчиком і його хлопоською партією. Арцішевський каже, що спір за польську границю можна легко розв'язати на основі Атлантійського Чартеру.

Арцішевський нарікав на холодні відношення до його уряду з боку Чорчила й Ідена, та порівнював це з гарячою підтримкою, яку люблінському комітету дає Москва. Він висказував зацікавлення, що скажуть американські податковці на те, що Москва дає люблінському комітету зброю, закуплену за американські гроші. Він не вірить, щоб люблінський комітет мав велику армію, і закидує комітету прихильників лондонського уряду. Він запевняв, що підпілля в Польщі слухає Лондону, котрий спарвді представляє край. Він ричив, що його уряд хоче ввійти в приязні взаємини з Росією, але не хоче переміняти Польщі на нову советську республіку, хочби вона мала називатися незалежною Польщею.

ПЕРША АРМІЯ ПОЧИНАЄ ОФЕНЗИВУ НА НІМЕЦЬКИЙ КЛИН

ГОЛОВНА КВАТИРА АЛІАНТСЬКИХ ЕКСПЕДИЦІЙНИХ СИЛ. — Американська Перша Армія перейшла до офензивної проти німців, аби знищити клин, котрим німці вбилися в Бельгію. Офензива доповняє наступ, що його почала Третя Армія далі на полудне, розвиваючи свої лінії з Бастоню. Покищо ще не подано подробиць цього нового американського наступу, але з донесень фронтівих кореспондентів відомо, що війська генерала Петона вже добилися різних успіхів проти сильного ворожого спротиву.

У Зарщині ворог атакує здовж 39 миль широкого фронту, стараючися видно викинути американців з німецької території. Сема Армія назагал здержує німців або звільняє їх наступ, однак вона відступила на лінію ріки Лавтера, на північ від Бергу.

РЕКОРДОВІ ПОВІТРЯНІ РЕЙДИ.

Восьма Повітряна Сила досягнула в своїх рейдах новий зимовий рекорд, вилітаючи на зимові рейди через дванадцять днів за рядом. У своїх рейдах у середу вона скинула 3,000 тон на кільканадцять комунікаційних центрів у західній Німеччині, через котрі ворог шле на фронт посилення. Лише один німецький літак пробував перешкаджати цим операціям, але його скоро відогнали.

Ніччю британські бомбовики атакували німецькі фабрики бензолу коло Дортмунду.

СТВЕРДЖУЮТЬ НІМЕЦЬКІ ЗВІРСТВА.

Команда британської армії подала до публічного відома свій офіційний звіт про розсліди німецьких звірств. Каже „Асошіейтід Прес”, що цей звіт розкриває такі люті німецькі тортури, що вони нагадують тортури еспанської інквізиції.

Британська команда розслідила 18 концетраційних таборів, у тому числі ноторичний табір Бріндонку та табор Тір Націонал. В цьому останньому німці розстріляли або повісили по страшних муках коло тисячку людей. Один австрієць, лікар по званню, подробишно описав різні способи мук, що їх німці завдавали своїм жертвам. Крім цього їх голоджені. В таборі було електричне світло, але його засвічували тільки для інспекції сторожів. Прикази видавано тільки по німецьки, а за непослух бито в'язнів без милосердя. „Більше небезпечних” в'язнів держали закутих день і ніч.

ЗНОВУ РОЗСТРІЛИ ВОЄННИХ БРАНЦІВ.

Американські вояки, що воювали коло міста Сан Віт, ствердили, що німецькі вояки з нацистичної гвардії розстріляли 8 американських вояків, що їх піймали на поїзді військових матеріалів. Десятий з групи пробував утікати, а поцілений у шию вдав мертвого через 3 години, коли його наїшли товариші.

СИЛЬНА НІМЕЦЬКА ПРОТИОФЕНЗИВА ПІД БУДАПЕШТОМ.

ЛОНДОН. — Московський комунікат признає, що німці почали нову сильну протиофензиву на захід від Будапешту. Москва догадується, що офензива має на цілі звільнити Будапешт. Каже комунікат, що німці добули вже назад кілька місцевостей на південному березі Дунаю, але не подає їх імен. У самому Будапешті Червона Армія добула дальших 167 блоків. Ця боротьба сильно нищить місто.

У своїм наступі на південну Словаччину Червона Армія добула місто Сахер.

ПРИГОТОВЛЮЮТЬ НОВУ ОФЕНЗИВУ В ІТАЛІЇ.

РИМ. — Патрулі П'ятої Армії посунулися в напрямі міста Масси, найсильнішої німецької позиції у Тиренській окрузі. Наступи патруль є незвичайно важкі, бо їм приходить йти полями, засіяними скритими мінами.

Аліантські літаки, що мають бази в Італії, били більшою силою по ворожих позиціях на ріці По. З тисячки вилетів не вернувся один літак.

ВАЖКІ УДАРИ ПО ЯПОНЦЯХ.

ГОЛОВНА КВАТИРА АМЕРИКАНСЬКИХ ВІЙСЬК НА ФІЛІПІНСЬКИХ ОСТРОВІ ЛЕЙТЕ. — Американські збройні сили без упину натискають на японців на північних Філіппінах. У четвер вони добилися поважних успіхів, бо затопили або запалили японцям 25 кораблів здовж побережжя острова Люсоню. Крім цього вони потрапили висадити нові війська на східне й західне побережжя острова Міндоро.

Американські бомбовики з військової фльоти Пасифіку вдарили знову по острові Формозі і по острові Окінаві, найбільшому острові з групи Рюкю, що лежить 810 миль на південний захід від властивої Японії. Інші літаки атакували військові інсталляції на островах Бонінах та на острові Іво, що лежить у Вульканічній групі. Цей останній остров нахотився уже під ударами через 26 днів за порядком.

ШУКАЄТЕ ПРАЦІ? — Наперед погляньте на оголошення нових робіт у „Свободі”.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Classified Advertising Department, 595 — 7th Ave., New York 18, N. Y. BRyant 9-0582

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
Поодинокі числа три центи.		Three cents a copy.	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На шість місяців	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
Число з суботи (з англійською частиною):		Saturday's Issue (with Ukrainian Weekly):	
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На шість місяців	\$1.50	Six months	\$1.50

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

ДВА ПОЛЬСЬКІ УРЯДИ

Коли Польський Комітет у Любліні проголосив себе тимчасовим польським урядом, то цим він не зробив світові ніякої несподіванки. Такого кроку сподівалися напевно від нього вже від когось часу. Що було яко-таким несподіваним, то проголошення цього уряду без порозуміння з іншим польським урядом, що існує в Лондоні. Спеціально британський уряд мав надію, що прийде до порозуміння між люблінськими й лондонськими поляками, і британський уряд робив навіть різні заходи й натиски, але все це скінчилося фіяском і світ нині оглядає два польські уряди.

Лондонський уряд мав від початку визнання всіх Об'єднаних Держав. Пізніше советський уряд своє визнання для нього відкликав, так що він нині має визнання всіх Аліантів, за винятком уряду Советського Союзу. Однак люблінський уряд уже добув собі певні визнання, що за собою потягне з часом відкликання визнання для лондонського уряду з боку тих урядів, що ввійдуть у зв'язки з люблінським. Такими будуть передусім усі уряди, що стоять у тісній зв'язці з советським, як французький, югославський, румунський, новий мадярський.

Звісно, вирішальне значіння має не визнання цих урядів, а визнання Америкою й Британією. Щодо них, то британський уряд заявив, що він покищо не визнає люблінського уряду, що заяву пояснюють так, що британський уряд буде ще далі робити заходи, аби об'єднати поляків погодити, а коли це не вдасться, признає люблінський уряд. Американський уряд дав до розуміння, що він буде далі визнавати лондонський уряд. У цей спосіб польська справа буде немовби образом не тільки розбиття поляків, але й образом розбиття Аліантів.

Як практичне значіння буде мати це розбиття? Лондонські поляки кажуть, що поважне, бо, мовляв, вони мають тісні зв'язки серед підпольних організацій у Польщі та що ті організації не признають люблінських поляків за уряд та не будуть його слухати. Зате люблінські поляки кажуть, що вони мають зв'язки з підпіллям, що підпілля в Польщі буде їх слухати, що вони зрештою мають на місці велику силу, бо понад 250,000 добре вишколених і озброєних польських воїнів та близько 50,000 офіцерів, та що ця сила, навіть без допомоги Червоної Армії вистарчить, аби заставити до послуху тих, що може не хотіли би слухати.

Коли підемо до самого кореня справи, що тепер розколює й поляків і Аліантів, то побачимо, що в основі справа почалася з граничного спору за посідання українських земель, котрі одна держава загарбувала, не оглядаючися на волю населення, а потім друга держава до них піднесла претензії, населення вперед за це не питаючися, а безпосередньо непричетні держави цему приглядалися з повною байдужістю до долі населення, а справою зацікавилися аж тоді й то тільки на стільки, на скільки вона робила їм клопіт у військовому зусиллі. Тепер поляки й Аліанти збирають плоди свого нехтування волі мільйонів людей.

З КОЛЯДОЮ

Різдвяний поклик Українського Американського Допомогового Комітету, який поміщений на іншому місці, вказує, що нам робити в часі Різдва з громадсько-харитативного боку.

Згідно з тим, що в ньому сказано, справа стоїть дуже просто: Треба в часі Різдва ужити раз рішитися нашим людям масово вступити в члени цього нашого Комітету, що хоче зорганізувати допомогу українським жертвам війни, як теж треба по громадах пам'ятати, що треба піти з Колядою теж і на цілі Комітету.

Маємо отже свою рідну організацію. Маємо добру волю зорганізувати допомогу нашим рідним, що перейшли і переходять найбільші військові страхоти. Але, як знаємо, це може бути виконане тільки тоді, коли буде масове попертя цієї справи з боку нашого загалу. Без цього не буде допомоги українським жертвам війни, ні навіть не буде самої організації, бо її існування й попертя з боку урядових чинників саме й залежить від масового відчуття наших людей ось таку свою організацію мати і через неї ось таку допомогу організувати.

Іншими словами, треба нам теж і втому випадку виказати ділом, як ми розуміємо наші кличі „власними силами“ і „власними засобами“. Здійснювання їх є ось тут обов'язковою konieczністю. На інші сили годі нам тут рахувати, бо вони відносяться до такої акції, як що не вороже, то байдуже, а бо ждуть, чи українське громадянство в Америці може щось зробити — своїми силами, і засобами.

І то зараз!

Микола Чубатий.

ВІРЛИ ТА СУПИ

Орел та суп дві хижі птиці. Обидві обдарені матір'ю природою гострим пазурами, сильним клювом, спосібним розбити голову жертви та сильними м'ясами в ногах та на ший, щоб пазурами жертву стиснути, сильним ударом клюва її умертвити. Різниця між ними двома хижими птицями в їхній природі. Орел атакує тільки живу істоту і то доволі отверто. Читанки для дітей містять багато оповідань про шляхотну боротьбу, навіть свого роду лицарське поступовання вірла. Тому теж зі словом орел зв'язуємо поняття везності і шляхотності, пошуканої зі силою. З тої ж причини став орел для багатьох націй, між іншими і для американської, національним знаком. Видно не встидаються народи мати вірла як символ, себто як знак свого національного характеру.

Суп це знов птиця іншої на-

тури. Хоч теж сильна, не любить воювати та виставлятися, але за це любить найчастіше кидатися вже на безборонну жертву, на покалічену звірину або таку, що в безборонному положенні. Найчастіше суп так кормиться стервом, себто мясом падлини, спольованою другою звіриною. Як паразити існують між рослинами та животними, то такими самими брутальними та брудними паразитами є супи у птічому царстві.

Вірли та супи стрічаються не тільки між птіцями; вірли та супи стрічаємо теж поміж людьми, а воєнні обставини дають найкращу нагоду запреzentувати людини свої вірлині та супячі інстинкти, вірлину чи супячу природу.

Вірли та супи Французької Революції.

На склони 18-го століття вибухнула в Франції Велика Фран-

цузька Революція, що тривала повних десять літ, з того біля 5 літ страшного терору. Ніка людина не була певна свого життя; комісари революції вдиралися до приватних домів; на кого впало найменше підозріння, того витягали з хати та послали на тамтій світ спеціальним апаратом, тоді видуманим для стинання голов, на так званій гільотині. Людська bestія давала волю своїй натурі і тисячі жертв винули без найменшої причини. Супячі інстинкти комісарів спрямовували свої атаки на безборонних, на релігій, на національну традицію. Шалів терор і тоді ніхто в Франції не був певний свого життя.

Шляхотніші люди, щоб не дивитися на цю гидоту комісарів-звірів, вступали тоді до армії, бо воєнний мундур ще був тоді одною охороною проти звірств революційних комісарів. На воєня, як на оборонця батьківщини, ніхто не смів піднести руки. В той спосіб французька революційна армія згуртувала в своїх рядах що найшляхотніших людей, людей чести та лицарських вад. Це були правдиві вірли серед супів французької Революції. Тому не дивно, що французько-революційна армія присвоїла собі і плекала серед французького воєнства правдиві чесноти волі, рівності та братерства, підчас коли ці самі кличі, виписувані постійно по всіх революційних установах, де рядили комісари, викликували тільки гірку іронію у громадянства над такою волею, такою рівністю, та таким братерством, що злиті потоками крові невинних жертв.

Саме тоді, коли в краю, в Франції, шалів звірячий терор, французька армія перемагала на фронті старі дисципліновані армії та завойовувала нові краї для нових квічів волі, рівності та братерства. Не щастя тільки, що за армією революційної Франції тягнули звичайно революційні комісари, що ставали правдою й волею героїською армією в свободжених краях.

Червона армія та советські комісари.

Сказав один арабський філософ, що на світі ніщо новіше від сонця. Подібне є з поступованням людини, мас та народів. Подібна теж психологія революції у далеких від себе, здавалося б, народів. Вже нині російську комуністичну революцію з її звірним терором порівнює багато істориків до французької революції, а остання світова війна показала, що й червона армія має багато подібного до армії революційної Франції. Як у Франції, так і в часі російської революції все що краще ховалося під салдатський мундур, все що подішше, все що зі звірячими інстинктами шукало кар'єри у світській адміністрації, йшло у комісари, що ставали нещастям народів Советського Союзу. Бували між ними типи прямо душевно хорі, садисти, що зі зимною кров'ю висилали тисячі, а то й сотні тисяч людей на смерть або на животиння, на заслання серед найстрашніших життєвих обставин. Людська bestія дістала повну свободу для своїх інстинктів і стала пострахом населення комуністичної держави.

Зокрема шалів і ще й нині шалів терор комуністичної адміністрації на всіх прилучених до Советського Союзу просторах. Вже в часі попередньої окупації Західної України говорили листи, які приходили в Америку, що червона армія захоплюється на здобутих просторах бездоганно. Вона нічим не різниться своїм поведінням від армій інших народів. Говорили тоді, що серед воєнства червоної армії можна стрінути людей з почуванням, вирозумілістю, а навіть зі серцем. Людина, що сама бореться та життя своє наражує, знає вагу життя другої людини та вміє його шанувати.

Нещастя починалося доперва тоді, коли за червоною армією надтягати стала советська цивільна адміністрація, комісари — ці правдиві супи російської революції. Для них кожна людина непевна, тому кожна людина кожної хвилини може опинитися на тамтій в'язниці, або що найгірше, в лезах доведених чи пустинних полюсах Азії. Геройські вчинки червоної армії опоганує згроз комісарів, що стає нещастям безборонного населення.

Недавнє донесення литовської інформаційної служби принесло документ, що краще чого іншого висвітлює, хто для советського Комісаріату внутрішніх справ, себто для комісаріату давнього Гелле У, є підозрілим та непевним. Себто іншими словами, хто може кожної ночі опинитися в чорнім авті секретної поліції, що несподівано для родини і суспільства зникне з місцевості як камінь у воді. По інструкціям того ж комісаріату властиво всі люди, що активні, весь актив нації, є на списі тих нещасливців, призначених на загибель, одні скорше, другі пізніше.

Таке саме діється не тільки на Литві, окупованій більшовиками, але також в Західній Україні. Недавно прийшла вістка через Палестину, отже вістка з джерела солідного та нестороннього, що в Західній Україні арештували 20,000 українських патріотів. Друга вістка говорить про масове вивожження населення зі Західної України до Азії. Це супи кинулися на безборонне населення та знущуються над ним немилосердно.

В Америці звичайно публічна опінія має великий вплив на підвиги червоної армії; вплив слухний та заслужений. Та отсю пошану для героїзму червоної армії, вірлі, зложених з різних народів, між ними й українців, стараються капіталізувати для себе супи советські комісари; мовляв — видите, що ми варта, коли за нас так по героїськи бореться червона армія!

Колись французька революційна армія доконувала не тільки вчинків героїзму, але теж правдивої шляхотності та людяності. Ми переконані, що таке саме можна сказати про червону армію. Друге, зовсім інше діло, советські комісари, нещастя народів Советського Союзу та свіжо окупованих країв Західної України. Трагедією є, що прихід армії є звичайно хвилевий, натомість комісарська язва постійна. І саме в тім є безнадійність становища, у яке недавно попала Західна Україна з хвилею більшовинської окупації.

МАЄТЕ НАГОДУ НАВЧИТИСЯ МОРЕПЛАВСТВА.

Тому, що тепер бракує довідчених моряків, Воєнна Комісія Людської Сили дала Федеральній Службі право першенства приймати на науку мореплавання людей, які не мають спеціальних кваліфікацій до праці у війсьній індустрії. Заступник адміністратора Воєнної Морської Транспортуції, командор Т. Найт, сказав, що Ю Ес Марін Сервіс може приймати до науки мореплавання по 8,000 людей кожного місяця.

„Поширення боевого фронту на Тихому океані майже потроїло працю доставки воєнного матеріалу, і тому власне торговельній флотії забракло моряків. Щоби доставити все, чого наша армія там потребує, то треба три рази стільки кораблів, скільки доставляло до Європи. Крім того, що треба мати на увазі, що чим далі наша армія поступає, тим тяжче торговельній флотії доставляти її матеріал.“

Воєнна Комісія Людської Сили зрозуміла потребу торговельної флотії і, перший раз в часі цієї війни, дала морській службі право приймати на науку мореплавання нефахових людей. Мужчини від 17 до 30 літ можуть зголошуватися до Ю Ес Маритайм Сервіс і вчитися на радіо-операторів, кухарів, як і що робити на покладі, як ходити коло моторів та сповняти обов'язки шпигального „портера“. По відповідній підготовці торговельна флотія забирає студентів до праці. — OBI.

ЩОБ СЛОВНИТИ ЯКІСЬ ОБОВ'ЯЗКИ ЧЛЕНА УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ТО НЕ ВИСТАРЧАЄ НАЛЕЖАТИ САМОМУ ДО СОЮЗУ. БО ДО ЧЛЕНСЬКИХ ОБОВ'ЯЗКІВ СВОДОМОГО ЧЛЕНА НАЛЕЖИТЬ АКОЖ ОБОВ'ЯЗОК ЗАПИСАТИ ДО СОЮЗУ ШЛУ СВОЮ РОДИНУ, СВОЇХ ПРИЯТЕЛІВ ТА БЛИЗЬКИХ ЗНАКОМИХ.

ОЛ. ЛУГОВИЙ.

Права автора застережені.

В КІГТЯХ ДВОГОЛОВОГО ОРЛАПОВІСТЬ З ЧАСІВ ВЕЛИКОЇ ВІЙНИ
У двох частинах

(Перший том трилогії „Огнем і Кров'ю“)

108)

Піхотні розстріляні йшли бадьоро. Вірили в своїх начальників, ділячих з ними всі небезпеки й невгоди. Знали, що не одному з них суджено сьогодні згинуть, та смерть вважали лекшою від повільного конання в таборах полонених. Кожний ніс на собі тільки крик, повні набійниці набоїв і маленьку лопатку окопуватися. До того й погідний день впливав на піхотинців, додавав бадьоро.

Йшли мочки, зрівноважено. Без стрілу вийшли на окраїну лісів. У віддалі, верстив за півтори, за полями, розкинулася чорні деревляні хати вели-

кого села, вкриті почервоначеними від часу очеретом і соломом. За хатами зеленів бляшаний дах церкви. На східному кінці підіймалися вгору долого-сині струмки диму долаючих згарищ хат. Село без знаку якого будь руху, підозріло мертве.

Поодинокі ідці повільно зближались. Розстріляні лісом подальші в обхват від півдня й півночі. Коні потягли збиті наспіх невеликі плоти на випадок переправи через річку. На окраїну підтягнулася артилерія і штаб, за піхотою пішли в обхват села уланські полки. Минали хвилини напруження.

У цей час зпід Тиховіжуги пригналися звязкові запальних розвідів. Привезли повідомлення, що Тиховіжуга заняла ворожа кіннота, силою одного полку. Місце відпочинку корпусу ворог викрив, где розпоряджень. Розвідів завважили відділи, силою чети, що погнався зараз же назад, очевидно з повідомленням до своїх вищих команд.

Запальні розвідів посилено двома сотнями з кулеметами. Наказано, без потреби ворогові не виявлятися, а повільно відходити за гусарською бригадою, вдержуючи з нею тісний зв'язок. Колиж ворог насидів — збивати його надмірною охотою огнем.

Між тим чоловік розвідів задержалися під самим селом. Повільно рушили далі, крок за кроком. І раптом почулися назад. Слідом затакали з села кулемети, поспішали крикові стріли. За хвилину заревила артилерія.

Шість гармат корпусної ар-

тилерії у мент вискочили з лісу знялися з передків. Хвилину через п'ять громали вже село. Перепало церкви — на церкві тільки міг бути ворожий обсерватор. Друга батарея стала на позиції у придорожжю рівні на вулиці з лісу. Білий огонь дванадцятих гармат зробив своє. Ворожі відділи зпочатку, поодинокі, а далі гурмами схоплювалися з землі, зникали за хатами. Знялася з позицій ворожа батарея. Від піхоти прислано повідомлення, що ворог відходить на Борову, спинається однак за річку.

Кіннота почувалася наздогін. Швидко проскочила село. Гуркі стрілянини долітали вже з віддалі, за селом верстив до дві. Втягнулася в село решта батарей піхоти і обози, за ними гнали кінні батареї Холмського. На поля вискочили з лісу ариєргардні гусарські полки. У невеликій віддалі за останніми рядами гусарів виткнулися кінні розвідів ворога.

Гусарські лави повернули в контр-атаку, їх випередили однак гармати Холмського. З перехрестя вулиці Холмський обстріляв узлісся, звідки гусари шойно вирвалися. Розвідів ворога заховався, за те ворожа батарея десь з лісу відкрила огонь по селу.

Зав'язалася густа стрілянина на обох крилах. Звідти на сідав на піхову ворог від Вільки і Войнівки. Натискав з трьох сторін, з четвертої — прикрикий річкою, стримував наступ. Натаскався очайдушної акції, коли рішають хвили. Числитися за страданими тепер — межуєвало з боевіями. Не відходив знов, зпід самої бойової лінії фронту у вороже запілля й винищувати силу зигагавати маршами то до рукавів Стоходу, то до ліній фронту, або колесити в одному районі наче дес, що крутиться в погоні за власним хвостом.

Керму операціями Павлоцький тримав міцно. Пробоеви-

ми частинами керував Оленич, ариєргардом Дараган. Крилаті піхотні старшини, яких називали від Тинякевича не встигали доводитися. Наказав крилам підтягнутися обабіч села, виділити два полки в резерв пробоевої уланської бригади. Ворожий натиск на крила відбивати з укриття кулеметних і дивізіонів артилерії. Гарматні дивізіони устали поокремо. Кожний обстрілював свій відтинку — на схід і захід, північ і південь, як тільки ворог витикався на поля — огонь вісімнадцятих гармат загавляв його назад в ліси.

Улані у міжчасі осягнули річку. Ріка, не ріка — добрим конем, здавалося, перескочити можна, та зза неї ворога не відстанеш. Зав'язався бій над річкою. Уланам допомогли піші полки. З західного берега привтали залізного на східному березі ворога перехрестим огнем десятків ско-

терії. Де в брід, де впад, а де на плотах піші полки опанували східним берегом в двох місцях. Збільшивши свої сили, кинулися на штики. Ворог подався в напрямі Борової. Міст знищити не мав змоги, зрівняв тільки частину настилу.

Направа мосту тягнулася з години. Дерев не бракувало на місці, а замість настилу вжили дошок до стел покінених хат, дверей. Одна по одній проскакували через міст гармати, рушили вози. Поки ворог почав обстріл містка артилерійським огнем — проскочило три артилерійських дивізіони. Четвертий у той час гатив прямою наводкою позад і вперед себе, викручуючи лафетами у всі боки.

(Дальше буде).

ВПИСУЙТЕ СВОЇХ ДІТЕЙ В ЧЛЕНИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ І В ТАКИЙ СПОСІБ ЗАБЕЗПЕЧІТЬ ІХ БУДУЧИНУ.

ВСІМ УРЯДНИКАМ І ЧЛЕНСТВУ У. Н. СОЮЗУ,
ПРИЯТЕЛЯМ І КЛІЄНТАМ

— бажає —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

РОМАН І СМУК

гол. контр. У. Н. Союзу.

УРЯД ТОВАРИСТВА ЗАПОРІЗЬКА СІЧ,
відділ 155 Українського Народного Союзу

— бажає —
ВСІМ СВОІМ ЧЛЕНАМ І ЧЛЕНИЦЯМ
ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ
ХРИСТОС РАДІАЄТЬСЯ!

ЗА УРЯД:

ІВАН БУДНЯК, предс.

ВАС. ДРИГІНИЧ, касієр   МИХ. ЧУМЕР, секр.

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ В КАНАДІ
І ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ ПІВНІЧНОЇ АМЕРИКИ

— бажає —
ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

Христос Родився!

Вол. Гіряк,

Організатор У. Н. Союзу в Канаді.
Торонто, Онт., грудень, 1944 рік.

Всім Українському Громадянству і своїм Клієнтам
засидає поздоровлення
ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

DOROTHY'S BEAUTY SHOP
433 EAST 9th STREET, NEW YORK CITY

Телефон: ДОРОТА КУЧКУДІВНА-КУЛЬЧИЦЬКА
GRamercy 5-7107 власниця.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

для членів Українського Народного Союзу
в Джерзі Сіті, Н. Дж.

DR. N. VOSTROSABLIN

121 Grand Street, Jersey City, N. J.

BErgen 4-5522

Комунікат злученого Українського Американського Допомогового Комітету

Колядуйте на поміч українським жертвам війни!

Американсько-Українська
Громадо!

Виконуючи вложені на нас завдання підготувати справу допомоги українським жертвам війни в цілому світі і в Старому Краю та налагодити цю справу без огляду на місце перебування тих нещасних чи їх політичні або релігійні переконання — Управа Злученого Українського Американського Допомогового Комітету пред'явила Президентській Допомоговій Контрольній Раді точний план праці. Та виконання його буде вимагати від усіх нас великих зусиль. Уся допомога призначена на:

1) Американський відділ, який буде давати поміч нашим ветеранам - американцям українського роду, Сиротинцям, Домови Старців та іншим гуманітарним інституціям.

2) Західний відділ — для несення помічі українським жертвам війни поза Радянським Союзом.

3) Східний відділ — для несення помічі українським жертвам війни в радянській Україні і взагалі в Радянським Союзі.

Величина цієї допомоги залежатиме від наших власних жертв. Наладження допомогового апарату вимагатиме багато фахових сил. Все те Управа Злученого Українського Американського Допомогового Комітету виконає, коли і наше громадянство виконає спадуючий на нього обов'язок, а саме:

1) Усі церковні та світські організації стануть негайно членами Допомогового Комітету та зашлють до нього свою резолюцію про своє приступлення і членську вкладку в сумі \$5.00 до Комітету;

2) Кожна свідомо наша особина стане негайно спонсором членом цього Комітету та зашле свою вкладку в сумі \$5.00 до Комітету;

3) Усі церковні та світські організації переведуть щорічну коляду на допомогу українським жертвам війни та всі зібрані гроші вишлють негайно до згаданого Комітету на адресу:

UKRAINIAN AMERICAN RELIEF

COMMITTEE

847 N. FRANKLIN STREET

PHILADELPHIA 23, PA.

Українсько-Американська

Громадо!

Коли в Вифлеемську Ніч, на спустошених українських землях, серед куп скостенілих трупів та руїни підніматиметься тільки ридання немичних старців, жінок та дітей.

Коли на Свят Вечір мільони нещасних наших братів та се-

стер по крові та по мові десь далеко від рідної хати та рідного села, далеко від рідного краю та родини, зустрічатимуть це велике свято приходу на світ нашого Спасителя і Господа в безнадійній горю та в чорній розпущі;

тоді ми тут, у свободній Америці, на вільній землі Вашингтона, будемо радісно засідати в родинним крузі, в теплій рясно освітленій хаті, при обильно заставленим родинним столі; будемо споживати різдвяну кутю та ломити між собою проскурку і будемо витати Христове Різдво веселою, староукраїнською колядою „Бог Предвічний народився“.

Чи в той радісний Свят Вечір не будуть нам причуватися тяжкі ридання наших братів та сестер, їх стони, що летять до нас через широкий океан із рідного краю та з різних кінців світу? Чи будемо ми могли спокійно проковтнути ложку куті у той Свят Вечір, будучи свідомими, що в цій хвилині мільони наших рідних навіть ложки страви не мають вложити до уст? Чи будемо ми могли весело співати коляди, коли там, за морем, мільони істот тої самої крові, віри і мови, що й ми, того самого українського роду, може й теплого кута не мають, де голову приклонити, коли серця їх чорна розпуща обгортає?

Громадяни! Українці!

Злучений Український Американський Допомоговий Комітет звертається до вас усіх — до нашого Веч. Духовенства, до церковних громад, брацтв, сестрицтв і всіх народних організацій та до кожного і кожної з вас, Громадяни, — поодинокі — з проханням і закликком:

З надходячими Святами Різдва Христового не забудьте за українські жертви війни та в ім'я Христа у Вифлеемі народженого поспішіть їм з помічю. Нехай не буде української церкви, громади, організації та товариства, нехай не буде української родини чи одиниці, щоб в той великий празник нашого Спасителя-Христа не кинула лепти на ратунки нашим нещасним братам і сестрам.

Колядуйте на поміч українським жертвам війни!

ЗА УПРАВУ ЗЛУЧЕНОГО
УКРАЇНСЬКОГО АМЕРИКАНСЬКОГО ДОПОМОГОВОГО КОМІТЕТУ:

Д-р Володимир Галан, голова;
Д-р Неоніла Пелехович-Гайворонська; Іван Панчук; Юлія Маньоська, містоголови; Євген

Рогач, касієр; Д-р Павло

Дубас, секретар.

Веселих Свят Різдва Христового
і Щасливого Нового Року

засидає всім

Woloschuk & Son

Manufacturing Furrries

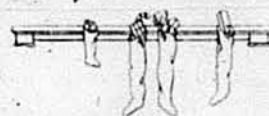
„ФУТРА ДЛЯ ВСІХ, МАЛИХ І ВЕЛИКИХ“

343 SEVENTH AVENUE

Near 29th Street

New York City

Telephone: RA 6-9051

Buy War Bonds

ПРОТОКОЛ

з нарад головного виконавчого комітету У. Н. Союзу, які відбулись 27. грудня 1944 року в головній канцелярії У. Н. Союзу під ч. 81-83 Гренд Стріт, Джерзі Сіті, Н. Дж.

У нарадах взяли участь: головний предсідник М. Мурашко, заступник головного предсідника Г. Герман, заступники головного предсідника Марія Малевиц, головний секретар Д. Галичин і головний касієр Р. Слободян.

Головний предсідник відкрив наради в годині 1. пополудні, та подав до відома ці справи, які були покладені від останніх зборів повного виконавчого комітету, а також пред'явив такі справи, що їх треба покласти на цих зборах. Ці всі справи були такі:

Продаж реальностей. Продано такі реальності: 106 Френк-лін Стр., Елизабет, Н. Дж., за \$3,500; 346 Берген евеню, Джерзі Сіті, Н. Дж., за \$80,000; 136-138 Мангетен евеню, Джерзі Сіті, Н. Дж., за \$81,000.

Конвенція У. Н. Союзу. Обговорено справу видання окремого повідомлення щодо скликання наступної 21-шої конвенції У. Н. Союзу, що, згідно зі статуту, має відбутись в травні 1945 року.

Гуманітарні цілі. Вислано \$500 до Союзу Українських Канадійських Вояків, як Різдвяний Дарунок на Українську Військову Гостиницю в Лондоні.

Купно Бондів. Закуплено такі бонди:

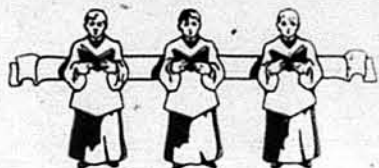
U. S. Treasury Sixth War Loan, 2 1/2%, за	\$475,000.00
Dominion of Canada Seventh Victory Loan, 3%, за	25,000.00
Commonwealth Edison Co., 3%, за	52,125.00
Philadelphia Electric Co., 2 1/2%, за	50,075.00
Metropolitan Edison Co., 2 1/2%, за	15,206.25
California Oregon Power Co., 3 1/2%, за	51,430.00

На тім закінчено наради, й головний предсідник закрив збори в годині 5. пополудні.

Д. Галичин, гол. секретар У. Н. Союзу.

ВЕСЕЛИХ СВЯТ

Різдва Христового і Щасливого Нового Року

ж е л а є

Українському Громадянству

Платон Стасюк

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— ж е л а є м о —
ВСІМ ЧЛЕНАМ І ЧЛЕНИЦЯМ

УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ЗАПОМОГОВОГО Т-ВА

„ДНІСТЕР“

відділу 361 Українського Народного Союзу.

ЗА УРЯД:

МАРТИН МАЛЕТИЧ, предсідник
ВОЛ. ПАВЛІВ, рекордовий секретар
ІВАН ГАЛИЧИН, касієр
ПЕТРО КУЧМА, фінансовий секретар

ВЕСЕЛИХ СВЯТ РІЗДВА ХРИСТОВОГО

ЩАСЛИВОГО НОВОГО РОКУ

— ж е л а є м о —

ВСІМ ЧЛЕНАМ І ПРИХИЛЬНИКАМ

204. ВІДДІЛУ У.Н.С.

УРЯД 204. ВІДДІЛУ У. Н. С.:

ЄВГЕН ЛЯХОВИЧ, предсідник
МИКОЛА ГАВРИЛКО, заст. предсідника
МИКОЛА БЛИЗНАК, фінансовий секретар
ІВАН КРОЧАК, рекордовий секретар
АНДРІЙ ГЕЛЕТІЯ, касієр

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ—WANT ADS

Classified Department—Bergen 4-0237—Bryant 9-0582

War Manpower Commission Employment Regulations

Essential Workers need Statement of Availability. If transferring to less essential, need U. S. Employment Service consent in addition. Critical workers also need both.

Сущні робітники повинні мати посвідку, що вони є до розпорядженості. При перенесенні до менше сущних робіт мусять мати крім цього згоду „Юнаїтєд Стейтс Емплоїмент Сервіс“. Критичні робітники потребують тем обох посвідок.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

Досвід непотрібний

ЯК

ПОРТЕРІВ

РОБІТНИКІВ

ДОБРА ПЛАТНЯ

ПОСТІЙНА РОБОТА

Робітники з важкої військової роботи мусять мати доказ звільнення

FEDERAL
TELEPHONE & RADIO CORP.
591 BROAD STREET, NEWARK, N. J.

ПОТРІБНО МУЖЧИН

МУЖЧИН!

МУЖЧИН!

ПОТРІБНО ЗАРАЗ

ЯК

РОБІТНИКІВ

ПРИ ВАЖКИХ

ВОЕННИХ МАТЕРІАЛАХ

Досвід не треба

ДОБРА РОБОТА!

ДОБРА ПЛАТНЯ!

Голоситися від понеділка до суботи від 8:30 до 5:00 пополуночі

WESTERN

ELECTRIC CO.

900 Broad St., Newark, N. J.

100 Central Ave., Kearny, N. J.

або бачте нашого предс. в USES

1036 Broad St., Newark, N. J.

2855 Hudson Blvd., Jersey City, N. J.

Сущні роб. мають мати посв. звільн.

ПОТРІБНО ЖЕНЩИН

УСЛУГАЧОК

СТАЛА РОБОТА

ДОБРА ПЛАТНЯ

ISRAEL ZION HOSPITAL

48th St. & 10th Ave., BKLYN.

Phone Mrs. Hancock, WI. 6-9700

КУПУЙТЕ ВОЕННІ БОНДИ!

ПОРА НА ЧОЛОВІКОЛЮБСТВО

Критичне положення української справи спонукує свідомих українців та їхні покоління думати про її ратунок. Та так є, що щоби спонукати громадянину українського роду до праці чи жертв, треба аж доказати, що цього вимагає українська справа. Теж і з нами буває нерозум, що доперва як людина опиниться в нужді, в біді, в нездзі, тоді ми щойно на живім прикладі пізнаємо правду старинної латинської пословиці: „Як довго ти був у щасті, так довго ти мав приятелів; як настануть сумні часи, останешся самітним“. З свого життя можу сказати, як почувается людина в таких випадках. Яку вдячність чує, вона, коли хтось пригадає собі на існування такого нещасливця!

Думаю, що найменше чоловіча пересічних моїх земляків переживали таке саме чи подібне. Коли станете розмовляти з цим або тим, і коли йому розвяжеться язик, то не від одного довідається тільки матеріалу, що письменник мав би підставу писати повість.

Хочу сказати, що між людьми не брак досвіду — переживав. Але на те все приходило друга правда: „Ситий голодного не знає“. Кажуть теж „Коли тривога, то до Бога — по тривозі забув о Бозі“. Все те можна сказати і про бідних і про багатих; і про вчених і про невчених. І не, допоможе хто хтось спробує як то кажуть „моралізувати“ та впоминати, що так не повинно бути.

Бо то ще приходять і інша правда: Як ви були в нещасті

треба берегти“. З такої обережності і жалю над собою затрачує людина почуття людяності. А як розбагатіє, то стає... ліпше не договорити.

Та приходять моменти, коли треба заговорити до серця людей, бо надійшло Різдво; час рефлексії та передумувань над найбільшим чудом неба і народження вічної ідеї любові, жертви, посвяти; хвилина для розпам'ятування поступу й розвитку цих ідей від вищого вертепу аж до Гетсманського городу і Казьварії.

Такі пригадки трапляються пересічно — до людей бідних. Але їх тепер обмала. Як хто найшовся в запалю, той тепер розбагатів. Отже до його серця нема як заговорити: лекше післати верблюда через „У-хо голки“. Але до розуму ще можна транзити, бо розуму люди не трапляють і в достатках. А розум каже кожному пам'ятати на таке: „Ніхто перед смертю не є щасливий“. Отже зміна може прийти несподівано, а добре бути готовим і на таке, чого ніхто не може передбачити.

Розум каже нам подбати про поміч у бід, нужді чи нещасті наших ближніх. Поміч не мусять бути матеріальна, грошева. Добра рада, хвилює захист, вживання чужих впливів. „Хто хоче пса вдари-ти, ломаку найде“.

Деж найти тих, що їм треба допомоги? Знається, що не треба йти на розпуття, так як вислав господар у пошукуванні за весільними гостями. О-ляньмося докруги себе. Побачимо повно безпросвітних, відсталіх, опущених, зрезигнованих. Є такі, що після пережитої трагедії вткнули просто споміж людського товариства, здачали, не хочуть приставати з людьми. Є знову згорділі тим, що самі без нічєїї помічі, біду перебували й тепер „роги дістали“ і бодять кожного, треба чи не треба. Отак „мізантропи“. Такі теж потребують уваги. Є напів умовно збочені, язика не контролюють, кожному хочуть допечи. І таких не лишати на поалу, а шукати способів, щоб зробити їх хосеними. „А може те, що ти дась нині, відбереш завтра в ліхий години?“

Треба далі прикладів? „Бонделс фор Грейт Бритейн“ — читаємо давня в американських закликах. Чи нема там наших земляків у „Союзі Українських Канадійських Вояків“? Чи не чуєте закликів від тих бідолахів, що серед боїв шукають думкою потіхи від своїх земляків українського роду?

Підійть до шпиталів, до в'язниць, до сиротинців. Там чогось навчентесь.

Треба може ще більшої жертви: Сто мільонів на ратунок знищеної України буде замало.

„Ох, це вже забагато!“ Я тому не подолано! — кликне неондін.

Не журіться браття. „Громада по нитці, бідному сорочка“. Одну нитку можете дати на

AMERICAN RED CROSS WASHINGTON, D.C.

ПАКУНКИ ПОЛОНЕНИМ.

Добровільці, які працюють в чотирьох центрах Американського Червоного Хреста, де пакують харчові та інші пакунки для воєнних полонених, відзначили третю річницю Перл Гарбор тим, що приготували для висилки за море 20-мільйонний пакунок. Біля 90 відсотків тих пакунків — то є звичайні, харчові пакунки Червоного Хреста, кожний на вісім фунтів.

Ті пакунки відправляються до Женеви, в розпорядження Інтернаціонального Комітету Червоного Хреста, який розпреділює їх поміж воєнними полоненими американцями та з Об'єднаних Держав, що перебувають в ворожих таборах в Європі. Кілька сот тисяч спеціальних пакунків, кожний 13 фунтів, які складалися з харчів, призначених для спеціальної дієти, вислали на Далекій Схід, де вони розпреділялися заступниками Інтернаціонального Комітету Червоного Хреста.

5,537,660 звичайних харчових пакунків приготовано і вислали в 1943-му році та 11,594,201 в 1944 для розпреділення поміж воєнними полоненими Об'єднаних Держав, не включаючи в тому громадян Злучених Держав і Британії. Крім того їм вислали ще 286,632 спеціальних харчових пакунків для інвалідів упродовж двох років.

Поверх 2,000 американських жінок — серед них багато таких, що мають когось близь-

Різдво із того шмаття, що його викидає на сміття.

Цей Різдво — свято любови. Семен Демидчук.

ГОРИ ГОВОРЯТЬ

Роман у 2-ох частях

знаменитого повістяря

Уласа Самчука

Сторін 194. — Ціна \$1.00.

Замовлення разом з належністю

слати до:

"Svoboda"

P. O. BOX 346

Jersey City, N. J.

З Канади замовлення треба платити американською валютою.

Д-р ВОЛОД. ГАШИЦЬ

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ

І АКУШЕР

690 S. 19 ST., NEWARK, N. J.

Tel.: Essex 3-5066

Урядові години: Від 1 до 3 пополуночі

від 8 до 8 вечір. В невідлі і середні

лини за попереднім порозумінням.

ПРОДАЮ

ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ,

САЛУНИ, БУЧЕРНІ, ГРОСЕРНІ

в різного роду бізнеси.

Пологоджую нотаріальні справи.

Продаю різного роду асекурацію

PETER BARTKIW

Real Estate & Insurance Broker

Notary Public

309 E. 14. St., New York, N. Y.

Phone AL 4-8254

голосувати, то вони заявили-ся за „незалежну Україну“, а Росія, як він каже, саме того найбільше боїться і того собі не бажає.

МІКОЛАЙЧИК ВИДАЄ ГАЗЕТУ.

Станіслав Міколайчик, зрештувавши з прем'єрства польського уряду в Лондоні, почав видавати в Лондоні опозиційну газету „Ютро Польски“. В першому числі закидається кабінетові теперішнього прем'єра Арцішевського, що в ній мають місце польські реакціонери, антисеміти і їм подібні політики, з якими ніхто не рахується.

ЗАМІСЦЬ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ.

ЗЛОЖИВ П. СЕМЕН УГОР-ЧАК, БРУКЛІН, Н. Я. \$10 ЯК ЮВІЛЕЙНИЙ ДАР „СВОБОДІ“.

KEEP FOOD PRICES DOWN

Grocers and consumers must cooperate in the battle to keep food prices down. They have a joint responsibility in making official prices work. Consult the official price lists before buying. Foreign Language Press Division Office of War Information

„201 українських Народних Пісень“

Це збірник найкращих наших народних пісень на лінійно 30 словами. Ціна примірника в звичайній оправі \$2.00. Замовлення посилайте на адресу:

„SVOBODA“
81-83 Grand St. (P. O. Box 346) Jersey City, N. J.

СТЕПАН Д. САЦЕВИЧ

РЕАЛЬНОСТІ І АСЕКУРАЦІЯ

Фарми, Доми, Склени і Послості

АСЕКУРАЦІЯ Будинків, Меблів, Складових уряджень і т.д.

ДОВГОЛІТНІЙ ДОСВІД

ЧЕСНА І ВДОВОЛЯЮЧА ОБСЛУГА

Маємо кунці на Гросерії і всякого роду домі, одно-фамілійних до 40-фамілійних. Домі донесудь.

Як хочете купити, чи продати, пишть або телефонуйте до:

STEPHEN D. SATZEWICH

32 EAST 7th STREET NEW YORK 3, N. Y.

Telephone: GRamercy 3-0713

Гарний український стінний календар на 1945 р. для всіх моїх клієнтів

Коліб хто з моїх клієнтів не одержав календаря, прошу зголоситись до мого офісу.

УМІРКОВАННЯ

Наші ціни є умірковані. Це треба конче зазначити, бо репутація, яку ми маємо щодо кращої услуги, могла би когось навести на думку, що за наші услуги ми ждаємо значно багато.

На ділі наші услуги є для всіх і тому наші ціни є для всіх приступні.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS

77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

Phone: BErgen 4-5989 Phone: BAyonne 3-0540

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять на неможливість швидко і в випробували коштовні ліки й зела, а не найшли полегш. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Мілертона, котрих не запарюється ні варити, а споживається в натуральній формі. Поважнітї пробки переконаються, як скоточно діють в неможливість таких, як кваси, шлуки, гази, нестерпні, запір, брак апетиту, біль голови й інші неможливані, котрі походять з злого травлення. Щоби переконались, пишть по пробку.

Спеціальна Оферта по знижених цінах.

[ ] \$1.00 за 1 коробку Мілертону

[ ] \$1.50 за 2 коробки Мілертону

[ ] \$2.00 за 3 коробки Мілертону

Пішайте за всілями Мілертон у вашій сусідній аптці, а як там його не мають, то пишть до:

J. S. MILLER, Inc., Dept. U., P. O. BOX 628, NEWARK 1, N. J.

Single package not sent C.O.D. Small postage stamps acceptable.

Ці ціни важливі лише при замовленні просто з головного офісу.

КУПУЙТЕ ВОЕННІ БОНДИ

БОЛІНІТ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жили, болючі ноги, флебіт (запалення жил), напухлі або болючі коліна чи істочки і ревматичні ноги успішно лікують новими європейськими методами без операції.

Лікує згублення литок і мотнів. Офісові години: в понед. і четвер. від 1. до 8:30 веч.; вівт. і п'ятн. від 1. до 6. веч.; в серед. і субот. від 1. до 5. веч. В невідлі і-святка нема урядових годин

Dr. L. A. BENLA

320 W. 86 St., New York City

Близько Бродвею.

ENdott 2-9178

СПЕЦІАЛІСТ В БОЛІНІТ

МИРОН ЛИТВИН

І СИН

УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ

Обслуга шира і чесна

801 SPRINGFIELD AVENUE,

corner Harrison Place

IRVINGTON, N. J.

Phone: ESsex 3-9090

\$150.00 ЦІЛИЙ ПОХОРОН

і вище

ОБСЛУГОВО У ПЕРТ АМБОЯ

І ОКОЛИЦІ

KANAI KAIN

FUNERAL HOME

433 STATE STREET,

PERTH AMBOY, N. J.

Phone: Perth Amboy 4-4646

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребам по \$150

ціні так низькій як

ОБСЛУГА НАКРАЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

437 E. 5th St., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКІЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

в БРОНКСІ, БРОКЛІНІ, НЬО

YORK І ОКОЛИЦІ

129 EAST 7th STREET,

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-8568

BRANCH OFFICE & CHAPEL:

707 Prospect Avenue,

(cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-6577

BUT ALREADY THE GORILLAS WERE DROPPING UNDER THE SOLDIERS' FIRE.

Як Тайго побачив Тарзана, він тямив тільки те, що йому треба вбити Тарзана.

Потім воєк, певний, що Тарзан це союзник малп, стріляв до нього.

Тарзан мав намір ніямати

бестії, не вбиваючи їх. Але го-

рилл вже падали від куль во-

яків.

ТАРЗАН, ч. 1103. Подвійна небезпека.